Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►**B**

DYREKTYWA RADY

z dnia 12 października 1971 r.

w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do urządzeń pomocniczych do liczników do cieczy innych niż woda

(71/348/EWG)

(Dz.U. L 239 z 25.10.1971, str. 9)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►**A1**	Akt Przystąpienia Danii, Irlandii i Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	L 73	14	27.3.1972
►**A2**	Akt Przystąpienia Grecji	L 291	17	19.11.1979
►**A3**	Akt Przystąpienia Hiszpanii i Portugalii	L 302	23	15.11.1985
►**A4**	Akt Przystąpienia Austrii, Szwecji i Finlandii	C 241	21	29.8.1994
►**A5**	Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej	L 236	33	23.9.2003

▼B

DYREKTYWA RADY

z dnia 12 października 1971 r.

w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do urządzeń pomocniczych do liczników do cieczy innych niż woda

(71/348/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 100,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ([1]),

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([2]),

a także mając na uwadze, co następuje:

budowa i metody kontroli metrologicznej urządzeń pomocniczych do liczników do cieczy podlegają bezwzględnie wiążącym przepisom, które różnią się od siebie w poszczególnych Państwach Członkowskich, stanowiąc tym samym przeszkodę w handlu tymi przyrządami; w związku z tym zachodzi konieczność zbliżenia tych przepisów;

dyrektywa Rady 71/316/EWG z dnia 26 lipca 1971 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do wspólnych przepisów dotyczących przyrządów pomiarowych oraz metod kontroli metrologicznej ([3]) ustanowiła procedury zatwierdzenia wzoru EWG i legalizacji pierwotnej EWG dla przyrządów pomiarowych; zgodnie z tą dyrektywą należy określić techniczne wymagania w odniesieniu do konstrukcji i funkcjonowania urządzeń pomocniczych do liczników do cieczy innych niż woda;

dyrektywa Rady 71/319/EWG z dnia 26 lipca 1971 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do liczników do cieczy innych niż woda ([4]) ustanowiła już techniczne wymagania w odniesieniu do projektu i funkcjonowania, jakie liczniki te muszą spełnić; urządzenia pomocnicze mogą albo muszą stanowić integralną część niektórych liczników do cieczy innych niż woda,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Niniejsza dyrektywa dotyczy urządzeń pomocniczych do liczników do cieczy innych niż woda, wyszczególnionych w Załączniku.

Artykuł 2

Urządzenie pomocnicze do liczników objętości, które może nosić znaki i symbole EWG, jest opisane w Załączniku. Podlega ono procedurze zatwierdzenia wzoru EWG. Podlega ono procedurze legalizacji pierwotnej EWG w tym samym czasie, co liczniki, z którymi współpracuje.

Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w ciągu osiemnastu miesięcy od dnia notyfikacji i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

2. Państwa Członkowskie zapewnią, że przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

([1]) Dz.U. C 100 z 12.10.1971, str. 4.
([2]) Dz.U. C 93 z 21.9.1971, str. 27.
([3]) Dz.U. L 202 z 6.9.1971, str. 1.
([4]) Dz.U. L 202 z 6.9.1971, str. 32.

▼B

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

▼B

ZAŁĄCZNIK

ROZDZIAŁ I

MECHANIZM ZERUJĄCY DLA WSKAŹNIKÓW OBJĘTOŚCI

1.1. Mechanizm zerujący jest urządzeniem, które cofa wskazania wskaźnika do zera przez operację ręczną albo przez system automatyczny.

1.2. Mechanizm zerujący nie może wpływać na wynik pomiaru.

1.3. Kiedy operacja zerowania została rozpoczęta, należy uniemożliwić uzyskanie odczytu nowej, mierzonej ilości, aż do momentu zakończenia operacji zerowania.

1.4. Wymagania określone w ppkt 1.2 i 1.3 nie są obowiązkowe:

1.4.1. dla wskaźników, których tarcza posiada oznaczenie „bezpośrednia sprzedaż publiczna jest zabroniona” lub inne równoważne zastrzeżenie, co do użytkowania;

1.4.2. dla wskaźników typu wskazówkowego zamontowanych na licznikach, których maksymalna szybkość przepływu nie przekracza 1200 litrów na godzinę; jeśli liczniki są przeznaczone do celów handlowych nie może istnieć możliwość ręcznego zwiększenia podanej ilości.

1.5. Dla wskaźników o ruchu ciągłym, po każdej operacji zerowania, dozwolona różnica w odniesieniu do zera nie może być większa niż połowa maksymalnego, dopuszczalnego błędu dla minimalnej, mierzalnej objętości zaznaczonej na tarczy urządzenia wskazującego, lecz nie może przekroczyć jednej piątej wartości podziałki skali.

Dla wskaźników wykazujących ruch nieciągły, wskazanie musi wynosić dokładnie zero.

ROZDZIAŁ II

SUMUJĄCE MIERNIKI OBJĘTOŚCI

2.1. Wskaźnik z urządzeniem zerującym może być sprzężony z jednym lub więcej mierników, które po zsumowaniu wskazują różne objętości zarejestrowane kolejno przez wskaźnik.

2.2. Mierniki nie muszą zawierać w sobie mechanizmu zerującego.

2.3. Mierniki mogą być wyłącznie typu prostoliniowego.

2.4. Mierniki mogą być tak umieszczone, że są one niewidoczne.

2.5. Jednostka, w której całkowita objętość jest wyrażona (lub jej symbol), musi być zaznaczona i musi spełniać wymagania dyrektywy dotyczącej mierników dla cieczy innych niż woda.

2.6. Podziałka skali pierwszego elementu każdego miernika musi być w postaci $1 \cdot 10^n$, $2 \cdot 10^n$ lub $5 \cdot 10^n$ dozwolonych jednostek objętości, gdzie n jest dodatnią lub ujemną liczbą całkowitą lub zerem. Musi być ona równa lub większa od podziałki skali pierwszego elementu z urządzeniem zerującym.

2.7. Jeśli wskazania na miernikach i na wskaźnikach z urządzeniem zerującym mogą być obserwowane jednocześnie, cyfry na miernikach muszą posiadać wymiary nie większe niż połowa odpowiadających wymiarów dla cyfr na wskaźniku z urządzeniem zerującym.

ROZDZIAŁ III

WIELOOBJĘTOŚCIOWE URZĄDZENIA WSKAZUJĄCE ([1])

3.1. Urządzenie wskazujące może posiadać kilka tarcz zegarowych. Ponadto jeden lub więcej jednoczesnych, powtarzalnych urządzeń wskazujących może być z nim sprzężonych.

3.2. Podziałki skali na różnych wskaźnikach mogą posiadać różne wartości, lecz minimalna, mierzalna objętość musi być taka sama na wszystkich i jest określona w funkcji podziałki skali, która daje największą wartość dla tej objętości.

([1]) Przekazy na odległość, inne niż mechaniczne, będą przedmiotem późniejszej dyrektywy.

▼B

3.3. Wymagania niniejszej dyrektywy i dyrektywy w sprawie liczników do cieczy innych niż woda stosuje się dla każdego wskaźnika i każdej tarczy zegarowej.

3.4. Wskazania na różnych tarczach zegarowych wskaźnika lub wskaźników nie mogą różnić się o więcej niż maksymalny dopuszczalny błąd dla minimalnej mierzalnej objętości oznaczonej na tarczy lub tarczach zegarowych.

ROZDZIAŁ IV

URZĄDZENIA OBLICZAJĄCE CENĘ

4.1. Prostoliniowe wskaźniki objętości posiadające urządzenie zerujące mogą być uzupełnione przez prostoliniowy wskaźnik obliczający cenę posiadający urządzenie zerujące, którego cena jednostkowa jest ceną za jednostkę objętości używanej do wskazania mierzonej objętości.

4.2. Cena jednostkowa musi być możliwa do zmiany. Wybrana cena jednostkowa musi być pokazana.

4.3. Urządzenia do wybierania i pokazywania ceny jednostkowej muszą być połączone ze wskaźnikiem ceny w taki sposób, aby cena odpowiadająca pomiarowi była zawsze równa iloczynowi wybranej i pokazanej ceny jednostkowej i wskazanej objętości.

4.4. Wymagania odnoszące się do wskaźników objętości, określone w dyrektywie w sprawie liczników do cieczy innych niż woda, jak również przepisy rozdziałów I, II i III niniejszego załącznika muszą zostać stosowane analogicznie do wskaźników obliczających cenę, z wyjątkiem ppkt 1.5 odnoszącego się do urządzenia zerującego.

4.5. Stosowana jednostka monetarna lub jej symbol musi być pokazana na tarczy zegarowej wskaźnika obliczającego cenę.

4.6. Wymiary cyfr na wskaźniku obliczającym cenę nie mogą przekraczać wymiarów cyfr na wskaźniku objętości.

4.7. Urządzenia zerujące dla wskaźnika ceny i dla wskaźnika objętości muszą być tak zaprojektowane, żeby działanie urządzenia dla jednego z dwóch wskaźników automatycznie zerowało drugi wskaźnik.

4.8.1. Obliczona cena za ilość równą maksymalnemu dopuszczalnemu błędowi dla minimalnej, mierzalnej objętości oznaczonej na tarczy zegarowej urządzenia wskazującego musi być nie mniejsza niż jedna piąta wartości podziałki skali, ale nie mniejsza niż cena odpowiadająca przedziałowi dwóch milimetrów na skali pierwszego elementu na wskaźniku ceny, w przypadku gdy ruch tego elementu jest ciągły.

Jednakże przedział ten, odpowiadający jednej piątej wartości podziałki skali lub dwóm milimetrom, nie musi odpowiadać wartości mniejszej niż jedna z następujących jednostek monetarnych w zależności od kraju, w którym urządzenie jest użytkowane:

10 belgijskich lub luksemburskich centymów

1 centym francuski

1 cent niderlandzki

1 lir włoski

1 fenig niemiecki

▼A2

10 λεπτά

▼A1

0,1 penny irlandzki

0,1 penny sterling

1 ore duński

▼A3

1 peseta

10 centavos

▼A4

▼A4

10 Groschen (Austria)

10 penniä/10 penni (Finlandia)

10 öre (Szwecja)

▼A5

10 haléřů

1 estoński sent

1 σεντ Κύπρου

1 santīms

1 litewski centas

1 węgierski forint

1 maltański ċenteżmu

1 grosz

1 stotin

10 halierov.

▼B

4.8.2. Cena za ilość równą maksymalnemu dopuszczalnemu błędowi dla minimalnej, mierzalnej objętości oznaczonej na tarczy zegarowej urządzenia wskazującego musi być równa co najmniej dwóm podziałkom na skali, w przypadku gdy ruch tego elementu jest nieciągły.

Jednakże podziałka skali nie powinna być mniejsza niż jedna z jednostek monetarnych wyszczególnionych w ppkt 4.8.1.

4.9. Różnica w warunkach normalnego użytkowania, między ceną wskazaną a ceną obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej ilości nie może przekraczać ceny za ilość równą maksymalnemu dopuszczalnemu błędowi dla minimalnej mierzalnej objętości oznaczonej na tarczy zegarowej urządzenia wskazującego.

Jednakże różnica ta nie powinna być mniejsza niż dwukrotna wartość jednej z jednostek monetarnych wyszczególnionych w ppkt 4.8.1.

4.10. Na wskaźnikach o ruchu ciągłym po każdorazowym zerowaniu, dopuszczalna różnica w odniesieniu do zera musi być nie większa niż połowa ceny za ilość równą maksymalnemu dopuszczalnemu błędowi dla minimalnej, mierzalnej objętości oznaczonej na tarczy zegarowej urządzenia wskazującego, ale nie może przekraczać jednej piątej wartości podziałki skali.

Jednakże różnica ta nie powinna być mniejsza niż jedna z jednostek monetarnych wyszczególnionych w ppkt 4.8.1.

Na wskaźnikach o ruchu nieciągłym wskazanie musi wynosić dokładnie zero.

ROZDZIAŁ V

URZĄDZENIA DRUKUJĄCE

5.1. Urządzenia numeryczne do drukowania ilości mogą być połączone ze wskaźnikiem licznika.

5.2. Wartość drukowanej podziałki skali musi być w postaci $1 \cdot 10^n$, $2 \cdot 10^n$ lub $5 \cdot 10^n$ dozwolonych jednostek objętości, gdzie n jest dodatnią lub ujemną liczbą całkowitą lub zerem.

5.3. Wartość drukowanej podziałki skali musi być nie większa niż maksymalny, dopuszczalny błąd dla minimalnej mierzalnej objętości oznaczonej na tarczy zegarowej urządzenia wskazującego.

5.4. Wartość drukowanej podziałki skali musi być oznaczona na urządzeniu drukującym.

5.5. Drukowana ilość musi być wyrażona w jednej z dozwolonych jednostek objętości.

Cyfry, użyta jednostka lub jej symbol i każdy znak dziesiętny, tam gdzie jest to niezbędne, musi być wydrukowany przez urządzenie drukujące na kwicie.

5.6. Urządzenia drukujące może drukować informacje dotyczące dostawy, takie jak: numer seryjny, data, miejsce pomiaru, rodzaj cieczy.

▼B

5.7. Urządzenie może być zaprojektowane w taki sposób, aby drukowanie mogło zostać powtórzone. W takim przypadku wydruki z danymi muszą być w pełni zgodne i posiadać ten sam numer seryjny.

5.8. Jeśli ilość jest określona na podstawie różnicy między dwoma drukowanymi wartościami, z których jedna może być wyrażona jako zero, nie powinno być możliwym wyjęcie kwitu z urządzenia, podczas gdy licznik jest w trakcie pomiaru ilości.

5.9. Z wyjątkiem przypadku określonego w ppkt 5.8., urządzenie drukujące musi posiadać mechanizm zerowania połączony z mechanizmem zerującym wskaźnika.

5.10. Różnica między ilością wskazaną a ilością wydrukowaną nie może przekraczać wartości jednej podziałki drukowanej skali.

5.11. Urządzenia drukujące może drukować dodatkowo, poza zmierzoną ilością, albo cenę za tę ilość, albo tę cenę i cenę jednostkową. Może również drukować cenę do zapłacenia tylko wówczas, kiedy urządzenie drukujące jest połączone z urządzeniem wskazującym ilości i obliczone ceny, w przypadku bezpośredniej sprzedaży detalicznej.

Cyfry, użyta jednostka lub jej symbol i każdy znak dziesiętny, tam gdzie jest to niezbędne, musi być wydrukowany przez urządzenie drukujące na kwicie. Drukowane cyfry dla cen nie mogą posiadać wymiarów większych niż te dla zmierzonej ilości.

5.12. Wartość drukowanej podziałki skali dla ceny musi być w postaci $1 \cdot 10^n$, $2 \cdot 10^n$ lub $5 \cdot 10^n$ jednostek monetarnych, gdzie n jest dodatnią lub ujemną liczbą całkowitą lub zerem.

Wartość ta nie może przekraczać ceny za ilość równą maksymalnemu dopuszczalnemu błędowi dla minimalnej mierzalnej objętości oznaczonej na tarczy zegarowej urządzenia wskazującego.

Jednakże wartość podziałki tej skali nie powinna być mniejsza niż jedna z jednostek monetarnych wyszczególnionych w ppkt 4.8.1.

5.13.1. W przypadku gdy licznik jest umieszczony razem ze wskaźnikiem ceny, różnica między ceną wskazaną a ceną wydrukowaną nie może przekraczać wartości drukowanej podziałki skali.

5.13.2. W przypadku gdy licznik nie jest umieszczony razem ze wskaźnikiem ceny, różnica między cena wydrukowaną a cena obliczoną na podstawie wskazanej ilości i ceny jednostkowej musi spełniać warunki ustanowione w ppkt 4.9.

ROZDZIAŁ VI

URZĄDZENIA NASTAWCZE (1)

6.1. Liczniki mogą być wyposażone w urządzenia nastawcze.

Urządzenia nastawcze są przyrządami, które umożliwiają wybranie ilości do zmierzenia i które automatycznie przerywają przepływ cieczy w momencie, gdy wybrana ilość została zmierzona.

6.2. Wybrana ilość jest pokazywana za pomocą przyrządu posiadającego skalę ze znacznikiem kreskowym lub jest pokazywana na przyrządzie liczbowym.

6.3. W przypadku gdy ustawienie może być zrealizowane przy użyciu kilku niezależnych urządzeń kontrolnych, wartość podziałki skali dla jednego przyrządu kontrolnego musi być równa ustawionemu zakresowi przyrządu kontrolnego dla następnego najmniejszego przedziału dziesiętnego.

6.4. Urządzenia nastawcze mogą być tak skonfigurowane, aby powtarzanie wybranych ilości nie wymagało ponownego ustawiania przyrządów.

6.5. W przypadku gdy pokazywane cyfry na urządzeniach nastawczych są oddzielone od cyfr na wskaźniku i jeśli jest możliwe obserwowanie ich jednocześnie, pierwsze z nich muszą mieć wymiary nie większe niż trzy czwarte odpowiadających wymiarów cyfr na wskaźniku.

6.6. Wskazanie wybranej ilości może podczas pomiaru albo pozostawać niezmienne, albo powracać stopniowo do zera.

(1) Samoobsługowe urządzenia nastawcze będą objęte późniejszą dyrektywą.

▼B

6.7. Różnica, wykazana w warunkach normalnego użytkowania, między wybraną ilością a ilością wskazaną na końcu operacji pomiarowej nie może przekraczać połowy dopuszczalnego błędu dla minimalnej, mierzalnej objętości.

6.8. Wybrane ilości i ilości wskazane na wskaźniku muszą być wyrażone w tych samych jednostkach. Jednostki te (lub ich symbol) muszą być oznaczone na urządzeniu nastawczym.

6.9. Wartość najmniejszej podziałki skali na urządzeniu nastawczym musi być nie mniejsza niż wartość podziałki skali na pierwszym elemencie wskaźnika.

6.10. Urządzenia nastawcze mogą zawierać w sobie przyrząd do szybkiego zamykania przepływu cieczy, gdy jest to konieczne.

6.11. W przypadku gdy urządzenie nastawcze zawiera przyrząd regulacyjny do redukcji szybkości przepływu cieczy na końcu pomiaru, musi ono być zaplombowane, jeśli jest to konieczne dla zabezpieczenia przed jakąkolwiek zmianą przyjętych nastawień.

6.12. Wymagania podane w ppkt 6.7. i 6.11. nie stosuje się, jeśli urządzenie drukujące (rozdział V) jest połączone z licznikiem w celu umożliwienia wydania drukowanego kwitu lub jeśli, w przypadku bezpośredniej sprzedaży detalicznej, urządzenie nastawcze jest ukryte.

6.13. Liczniki ze wskaźnikami ceny mogą być również wyposażone w urządzenie nastawcze dla ceny. W takim przypadku przepływ cieczy jest zatrzymywany w momencie, gdy wydana ilość odpowiada wybranej cenie. Wymagania podane w ppkt 6.1–6.12 stosuje się.

ROZDZIAŁ VII

PLOMBOWANIE

7.1. Znaki plombujące muszą być odpowiednio umieszczone w celu zabezpieczenia przed usunięciem urządzenia pomocniczego i w celu uniemożliwienia dostępu do części składowych urządzenia, co pozwoliłoby na zmianę rezultatu pomiaru.